

دولت بنگاهدار یا دولت سیاست‌گذار؟!

اقتصاد ایران دهه پرچالش ۹۰ را پشت سر گذاشت، دهه‌ای پر از فراز و نشیب که می‌تواند آینه عبرتی برای سیاستمداران و سیاست‌گذاران ایرانی باشد. دهه‌ای که رهبر معظم انقلاب در بیانات دیروزشان به صراحت فرمودند، آمارهای اقتصادی‌اش «حقاً و انصافاً» خرسند کننده نیست.

مؤلفه‌های بسیاری را از دهه ۹۰ می‌توان استخراج نمود که باعث شده است تا امروز رهبر معظم انقلاب از وضعیت صنعت و تولید در این دهه گلایه کنند؛ از سرگردانی در راهبرد صنایع تا قوانین بی‌ثبت و مقررات غیرقابل پیش‌بینی، از دوران انتظار برای رفع تحریم تا شرطی شدن اقتصاد و صنعت به تکانه‌های گاوه‌بیگان سیاسی و بین‌المللی؛ اما سؤال این است که راهکار پایان دادن به این مشکلات صنعت سوز و اقتصاد برافکن چیست؟

همین مشکلات موجود در اقتصاد و صنعت بود که موجب شد تا رهبری به صراحت از لزوم تدوین نقشه راهبردی صنعت کشور سخن بگویند. بود راهبرد و نقشه راه در صنعت ایران عامل اصلی خردمندی، خام، فروشی، فعالیت جزیره‌ای، آسیب‌پذیری از تکانه‌های سیاسی و بین‌المللی و ... است. لذا برای رهایی از سردرگمی، اولین وظیفه دولت انقلابی، رهایی از بنگاهداری و ورود به عرصه سیاست‌گذاری است. دولت زمانی می‌تواند موفق جلوه کند که از نقش بنگاهداری به توامندساز، پشتیبانی کننده، هماهنگ‌کننده، پایشگر و هدایتگر، تغییر مسیر دهد. اگر قوه مجریه سیاست‌گذار قوی باشد، نتایج آن می‌تواند به حصول منافع فراگیر ملی، بهبود فضای کسب‌وکار، رونق اقتصادی و درنهایت افزایش رفاه اجتماعی بینجامد.

آنچه با بررسی اقتصاد کشورهایی چون کره جنوبی، مالزی، چین و ... نمایان می‌شود، این است که این کشورها با برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌های مناسب جهت تولید کالاهای با ارزش‌افروده بالا و پیشینه‌سازی اقتصادی، بر زنجیره ارزش داخلی تمرکز کرده‌اند و موجب خلق آمارهای بهتر اقتصادی شده‌اند. لذا تدوین یک نقشه راهبردی برای صنعت می‌تواند موجب ارتقاء سطح کیفیت محصولات در سطح جهانی، دستیابی به دانش فنی و فناوری‌های جدید، حداکثر استفاده از توان داخلی، ارتقای بهره‌وری و ... گردد.

رهبر معظم انقلاب فرمودند که ما در جنگ اقتصادی هستیم و لازمه پیروزی در این جنگ تمام‌عيار، داشتن کالک عملیات و نقشه راهبردی است؛ لذا به نظر می‌رسد مهم‌ترین وظیفه‌ای که از امروز به عهده متولیان حوزه سیاست‌گذاری صنعت گذاشته شده است، تدوین همین نقشه راهبردی است تا گره از پای افسران دفاع مقدس تولید بگشاید.

(نویسنده: یعقوب ربیعی)

سفر برای دفع تهدید!

«اسحاق هرتزوگ» رئیس رژیم صهیونیستی برای اولین بار به امارات سفر کرد. این سفر بعد از سفر اخیر نفتالی بنت به این کشور، صورت می‌گیرد. البته از زمان امضای توافق‌نامه «ابراهیم»، سفرهای متعددی بین مقامات سیاسی و نظامی امارات و رژیم صهیونیستی صورت گرفته و همه این موارد هم نشئت‌گرفته از موضوعات و شرایط منطقه‌ای جدید است.

گزاره‌های خبری: ۱- هرتزوگ در رابطه با اهمیت سفرش به امارات گفته است: «این سفر یک سفر تاریخی است و می‌توان آن را سفر برکت صلح نامید». (برکت صلح برگرفته از همان توافق صلح ادعایی میان امارات و رژیم صهیونیستی است)؛ ۲- از آنجایی که این سفر همزمان شده با عملیات نیروهای یمنی در امارات، وبگاه یدیعوت آحaronot نوشت: «با توجه به همزمانی سفر هرتزوگ با عملیات نیروهای یمنی در امارات، اطلاعات اسراییل از وی خواسته که فوراً امارات را ترک کند».

گزاره‌های تحلیلی: سفر رئیس رژیم صهیونیستی را باید از چند منظر مورد بررسی قرار داد: ۱- فرهنگی: قرار بر این بوده است که رئیس رژیم صهیونیستی با جامعه یهودیان امارات دیداری داشته باشد و علاوه بر این با حضور در نمایشگاه اکسپو ۲۰۲۰ رسماً غرفه رژیم صهیونیستی در این نمایشگاه را افتتاح کند. به همین منظور بود که امارات این سفر را یک سفر تاریخی اعلام کرده بود. ۲- نظامی: بعد از حملات موشکی و پهپادی نیروهای مردمی یمن به امارات، در پاسخ به تجاوز‌گری و مداخلات این کشور در امور یمن، رژیم صهیونیستی به تکاپو افتاده که خلاً امنیتی شکل گرفته در امارات را پوشش دهد. به همین منظور نفتالی بنت هفته گذشته با مسئولان اماراتی تماس گرفت و برای کمک‌های نظامی به امارات اعلام آمادگی کرد. این هفته نیز رئیس این رژیم قول مساعدت‌های نظامی به امارات را داده است. یکی از این مساعدت‌ها فروش سامانه گنبد آهین است که بعيد است رژیم صهیونیستی به این وعده جامه عمل بپوشاند. البته خود این رژیم نیز از پاسخ‌های نیروهای یمنی هراس دارد و سختگوی انصار الله اعلام کرد چنانچه نقشی از حضور این رژیم در جنگ یمن وجود داشته باشد، با پاسخ کوبنده همراه خواهد شد. ۳- ایران: این گزاره بیشتر به پرونده هسته‌ای برمی‌گردد که رژیم صهیونیستی تمام توان خود را برای کارشنکنی نسبت به این موضوع به کار برده است. صهیونیست‌ها تمام تلاش خود را به کار بسته‌اند که ایران را تهدید درجه اول در منطقه برای خود و کشورهای عربی معرفی کنند و به دنبال مقاعده‌سازی کشورهای منطقه برای عدم همراهی با هرگونه توافق احتمالی در مذاکرات هسته‌ای هستند.

در مجموع این سفر با هدف نفوذ نظامی و امنیتی بیشتر رژیم صهیونیستی در امارات به بهانه کمک نظامی به آن در برابر حملات یمن صورت گرفته است. با این حال این رژیم توان چندانی برای مساعدت و حمایت از امارات ندارد؛ زیرا اگر این رژیم توان دفع تهدیدها را داشت، در جنگ ۱۲ روزه غزه از خود دفاع می‌کرد.

تحلیل نشریه آمریکایی از راهبرد فضایی ایران

نشریه «نشنال اینترست» روز یکشنبه در تحلیلی به قلم «کارلب لارسون» تحلیلگر امور دفاعی و نظامی در خصوص امکان حمله ایران به ماهواره‌های دشمن در فضا نوشت: «نیروهای موشکی ایران ابزاری قوی برای اعمال قدرت ایران به دشمنان و تهدیدی قابل اعتماد برای ایالات متحده و نیروهای نظامی این کشور در منطقه هستند». نشنال اینترست در بخش دیگر این گزارش نوشت، گزارش آذانس اطلاعات آمریکا تمایل ایران برای شکل دادن به میدان نبرد فضایی را تأیید کرده است. ایران متوجه ارزش راهبردی فضایی و قابلیت‌های ضد فضایی است و تلاش خواهد کرد مانع استفاده دشمن از فضا و قلمرو هوایی خود در طول یک درگیری شود. ایران به دلیل زرادخانه متنوع موشکی چنین قابلیت‌هایی دارد. این نشریه با ذکر عملیات جنگ‌ال ایران در سال ۲۰۱۱ و شکار پهپاد آرکیو-۱۷۰ نوشت، توامندی‌های ایران بیشتر بر عدم امکان دشمنان در به کارگیری فضایی و قلمرو هوایی متمرکز است، نه اینکه عملاً خود آن را کنترل کنند. در سال ۲۰۱۱، ایران توانتست یک پهپاد آمریکایی (پهپاد آرکیو ۱۷۰) را با پاراگزیت انداختن سیگنال جی‌بی‌اس پهپاد و سیگنال جعلی جی‌بی‌اس دیگر به زمین بنشاند، بنابراین انجام این کار بسیار ساده‌تر از هدف قرار دادن یک ماهواره است.

استقبال موشکی از رئیس رژیم صهیونیستی

هم‌زمان با حضور رئیس رژیم صهیونیستی در امارات، مقاومت یمن به ابوظبی حمله موشکی کرد. سخنگوی رئیس رژیم صهیونیستی می‌گوید او در جریان حمله قرار گرفته است. تمام پروازها در فرودگاه‌های ابوظبی و دبی متوقف شدند و هیچ هواپیمایی بر فراز سواحل این مناطق مشاهده نمی‌شود... سخنگوی نیروهای مسلح یمن اعلام کرد که طی ساعت‌آینده بیانیه‌ای مهم درباره عملیات در عمق امارات منتشر می‌کند. پیش از این ویگاه الخبر الیمنی به نقل از منابع اطلاعاتی یمن گفت: «بزرگ‌ترین حمله موشکی و پهپادی علیه امارات در راه بوده و قرار است در عملیاتی با ۳۰۰ پهپاد و ۵۰ موشک بالستیک و ۴۶ موشک کروز، شربان‌های حیاتی امارات درهم کوبیده شود». هرچند هنوز معلوم نیست که حمله دیشب همین عملیات گسترده است یا نه. با این حال برخی رسانه‌های عربی از شنیده شدن صدای انفجارهای مهیب در آسمان ابوظبی خبر داده‌اند. چند روز پیش وزیر دفاع یمن گفت: «بزوی شاهد حملات در دنکاکی در عمق استراتژیک اقتصادی دشمن خواهید بود، در مناطقی که دشمنان فکرش را هم نمی‌کنند. از دیروز ویدئوی کوتاهی نیز در فضای مجازی دست به دست می‌شود مربوط به تخلیه برج خلیفه امارات به دلیل حمله دیشب انصار الله است.

عمل تلاش اردوغان برای برقراری روابط با رژیم صهیونیستی

رأی الیوم چاپ لندن با اشاره به موضع روز چهارشنبه‌ای رئیس جمهور ترکیه، مبنی بر سفر رسمی اسحاق هرتزوگ، رئیس رژیم صهیونیستی در اوایل ماه آینده به ترکیه و این که این سفر می‌تواند فصل تازه‌ای را در روابط بین دو طرف بگشاید و وی آماده است تا گام‌هایی را برای هماهنگی با اسرائیل در تمام زمینه‌ها بردارد، نگاه جدید اردوغان به رژیم صهیونیستی را ناشی از منجلاب بزرگ اقتصادی این کشور توصیف کرده و می‌آورد: «سیاست نزدیکی به رژیم اشغالگر و قبل از آن، مصر، امارات و عربستان، بر این مهم تأکید می‌کند که اردوغان منفعت خود در ماندن در حکومت را بر هر چیزی ترجیح می‌دهد و دیگر اقدامات ظاهری اش از جمله تهدید سفیر امارات به اخراج از ترکیه، پس از امضای توافق ابراهیم بین امارات و اسرائیل، شعاری بیش نیست. بر اساس آمار موجود، فروپاشی اوضاع اقتصادی در ترکیه، از میان رفتن ۴۰ درصدی ارزش ارز داخلی و بالا رفتن میانگین تورم تا ۳۲ درصد، باعث نابسامانی اوضاع معیشتی مردم و در ادامه نارضایتی آن‌ها از حزب عدالت و توسعه شده است. گشودن دریچه روابط با رژیم اشغالگر، پذیرش تمام شروط آن‌ها و پنهن کردن فرش قرمز برای ریاست دولت صهیونیستی، هرگز اقتصاد ترکیه را از بحران خارج نمی‌کند. اردوغان در زمان استباھی به دنبال تقویت روابط با تل آویو است، بهویژه پس از شکست‌های پی‌درپی اسرائیل و ارتش آن در تمام جنگ‌های اخیر و بهطور خاص، جنگ سیف‌القدس که قدرت سیاسی و نظامی محور مقاومت را نشان داد».

◀ خط قرمز اختلاف برانگیز در مذاکرات وین/ «هادی محمدی» خبرنگار نزدیک به وزارت خارجه در توئیتی نوشت: «یکی از اختلافات مذاکرات وین موضوع سانتریفیوزهای جدید ایران است که در سال‌های اخیر نصب و تست شده‌اند. طبق برجام، ایران فقط می‌تواند با ماشین‌های IR1 غنی‌سازی کند. ایران چه در دور قبلی مذاکرات و چه در این دور تأکید دارد حفظ این دستاوردها جزو خطوط قرمز است و هرگز زیر بار تخریب‌شان نمی‌رود». گفته می‌شود یکی از امتیازهای دست ایران برای ایجاد موازنۀ در اجرای تعهدات بوجامی امریکا و طرف‌های غربی، همین ماشین‌های نسل جدید است، به‌طوری‌که ایران در مقابل بدعهدی طرف مقابل، امکان این را خواهد داشت تا به سرعت در صد غنی‌سازی خود را افزایش دهد.

◀ ایران جزو ۱۰ کشور برتر در هوش مصنوعی می‌شود/ رئیس مرکز نوآوری و توسعه هوش مصنوعی پژوهشگاه فناوری اطلاعات و ارتباطات با اشاره به تدوین سند راهبردی هوش مصنوعی، گفت: «قرار گرفتن ایران جزو ۱۰ کشور برتر در هوش مصنوعی تا افق ۱۴۱۰ چشم‌انداز این سند تعریف شده است. دکتر محمد شهرام معین افزود: «برای تدوین این سند اسناد راهبردی ۲۳ کشور در حوزه هوش مصنوعی مورد بررسی قرار گرفت و این بررسی‌ها نشان داد که حوزه‌هایی چون محیط زیست، سلامت، حمل و نقل، آموزش دیجیتال، انرژی، رباتیک، صنعت، کشاورزی و توسعه امنیت جزو حوزه‌های اولویت‌دار برای کاربرد هوش مصنوعی قرار دارند».

◀ سردار قاآنی به عراق رفت/ روز گذشته سردار قاآنی در سامرا بود و به زیارت حرمین عسکریین رفت. طبق گفته منابع مطلع عراقی، سردار قاآنی قرار بوده تا در جلسه‌ای که مقرر بود در بغداد میان جریان صدر و ائتلاف چارچوب هماهنگی برگزار شود حضور داشته باشد.

◀ رشد ۷۵ درصدی ترانزیت عبوری از ایران/ رئیس گمرک گزارش داد: «در ۱۰ ماه اول سال بیش از ۱۰ میلیون و ۲۲۸ هزار تن کالای خارجی از مسیر کشور عبور کرده و این آمار ۷۵ درصد بیشتر از پارسال است». به گفته کارشناسان، با فعال شدن بندر چابهار و تکمیل خط ریلی جنوب به شمال کشور، بسیاری از کشورها به جای مسیر کanal سوئز، مسیر جایگزین ایران را برای صادرات محصولاتشان به روسیه و اروپا انتخاب خواهند کرد. در صورت وقوع این اتفاق، سود حاصل از این شاهراه تجاری برای ایران، جایگزین مطمئنی به جای درآمدهای نفتی خواهد بود.

◀ ۵۹ درصد ظرفیت سدها همچنان خالی است/ با رسیدن ذخایر آب سدهای کشور به ۲۰ میلیارد و ۸۴۰ میلیون مترمکعب، در حال حاضر حدود ۴۱ درصد ظرفیت مخازن سدها پر شده و ۵۹ درصد این ظرفیت همچنان خالی است. در استان‌های خوزستان و تهران، میزان پرشدگی مخازن طی سال آبی جاری به ترتیب در حدود ۴۷ و ۱۷ درصد است.

▼ خبر ویژه

تلاش عربستان برای هسته‌ای شدن با خرج دلارهای نفتی

پایگاه اطلاعاتی «اینتلیجنس آنلاین» فرانسه در گزارشی اعلام کرد که عربستان با افزایش کمک‌های مالی خود به پاکستان در پی استفاده از تجربه این کشور در عرصه فناوری هسته‌ای و نیز ارتباط با طالبان است. طبق این گزارش، تازه‌ترین نمونه کمک عربستان وام ۴.۲ میلیارد دلاری عربستان بود که اخیراً «صندوق توسعه عربستان» به بانک مرکزی پاکستان پرداخت کرد. همچنین عربستان قرار است کمک‌های مالی تازه‌ای به شهرک صنایع نظامی پاکستان اعطای کند. در این گزارش آمده است: «این کمک‌ها که پس از مدتی سردی روابط میان ریاض و اسلام‌آباد، بار دیگر شدت گرفته باهدف انتقال تجارب هسته‌ای دستگاه اطلاعات پاکستان به عربستان است».